

Kde se vzaly vánoční ozdoby

20.12.2013 novinky.cz

Nedovedeme si bez nich představit strojení štědrovečerního smrčku, borovičky či jedličky. Jak známo, zvyk zdobit vánoční stromek přišel do českých zemí zřejmě z Bavorska, a to na počátku 19. století. Nejdříve ho krášlila jablíčka, ořechy, cukroví i perník, pečivo, dřevěné či slaměné figurky. Skleněné ozdoby přišly ke slovu kolem poloviny 19. století. A víte, že se vlastně narodily ve Francii?

Na severu Vogéz v Alsasku roku 1858 způsobilo tragické sucho nedostatky ovoce a vypadalo to, že tradiční symboly Vánoc ten rok zůstanou bez ozdob. V té době se totiž na stromky věšela především červená jablíčka.

Jistý sklář z Goetzenbrucku však dostal nápad a pokusil se vyfouknout několik koulí ze skla, aby nahradil nedostatek ovoce. Křehká krásná novinka měla úspěch, všichni ji obdivovali, všichni ji chtěli.

Nápaditý foukač na sklářskou píšťalu tak založil tradici, která přetrvala staletí a přenesla se prakticky do většiny kultur po celém světě.

FOTO: vše z archivu Muzea skla a bižuterie Jablonec n/Nisou

U nás se výrobě vánočních skleněných ozdob věnovali především skláři ve východních Čechách, okrajově i foukači perlí z Jablonecka a okolí Železného Brodu.

Exkluzivní skleněné vánoční ozdoby pocházejí ze vzorkovny Jablonec Group, které Muzeum skla a bižuterie získalo do svých sbírek v r. 2008. Spadají do období 70. let 20. století. Jedná se o vánoční ozdoby foukané do forem nejrůznějších tvarů. Zlaté české ruce

Tradice výroby ze skla v Podkrkonoší byla založena ve 2. polovině 19. století. Spočívala v domácí výrobě skleněných perel a největší rozmach zažila před první světovou válkou.

Není bez zajímavosti, že po válce došlo téměř k likvidaci této výroby v důsledku silné japonské konkurence. A tak byla kvalifikace domácích pracovníků využita k zavedení nové výroby ručně foukaných a malovaných skleněných vánočních ozdob.

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n/Nisou pořádá v městské galerii Belveder výstavu Skleněná zoo z exkluzivních vánočních ozdob, představujících zvířátka z celého světa. Koná se od 29. listopadu do 18. května 2014.

V roce 1931 se konala zakladatelská valná hromada sklářského družstva pro jejich výrobu a od té doby se datuje nepřetržitá existence úspěšné firmy Vánoční ozdoby, která se brzy prodrala na zahraniční trhy. Její kolekce vánočních ozdob byla kupříkladu v r. 1935 na světové výstavě v Bruselu oceněna udělením „Grand Prix“.

Dovednost českých výrobců uspěla i v r. 1958, a to opět na světové výstavě v Bruselu, udělením zlaté medaile „EXPO 58“. V současné nabídce družstva, vyvážejícího do celého světa, je více než 80 000 výrobků v 600 barevných odstínech. Každý odstín je pak ještě členěn na 3–6 efektů.

Vzorek historických vánočních ozdob Foukané skleněné perly

Další způsob užití navlékání skleněných broušených a později též vinutých perel měl formu nejrůznějších postaviček či zvířátek. Zejména pak perle voskové, vytvářené foukáním skleněných perlí plněných voskem, uvnitř stříbrných a na povrchu často pestře zdobených studenou malbou.

Novinkou, která se prosadila na trhu po první světové válce, byly i malované vánoční ozdoby z tvrdého kartónu polepené drobnými posypovými perličkami o velikosti kolem jednoho milimetru.

Zbývá dodat, že historická či dobová skleněná okrasa vánočních stromků je dnes i velkým sběratelským artiklem, kdy tisícikoruna není žádný mimořádný výdaj za pěkný kousek.

<http://www.novinky.cz/vanocce/321630-kde-se-vzaly-vanocni-ozdoby.html>